

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 16

van **ORRY VAN DE WAUWER**

datum: 29 september 2020

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

De Lijn - Camerasysteem gekoppelde hermelijntrams

Na eerdere proefprojecten met de gekoppelde hermelijntram werd beslist om 23 hermelijntrams met een dergelijk systeem uit te rusten. Daarmee kunnen twee hermelijntrams aan elkaar gehangen worden en wordt de capaciteit verdubbeld op deze tramritten. Uit de antwoorden op mijn vorige schriftelijke vragen bleek het project te stranden op een veiligheidsprobleem. Het tweede rijtuig kon niet via camera gemonitord worden, een extra stadstoezichter plaatsen in het tweede rijtuig had een te grote financiële impact. Om deze redenen worden binnen de retrofit ook aanpassingen gedaan om in camerabewaking te kunnen voorzien in het tweede onbemande tramstel. Door de coronacrisis liep de aanbesteding om de tramstellen aan te passen vertraging op, en werd de aanbesteding voorlopig verzet naar het derde kwartaal van 2020. Voor deze koppeling wordt er zowel in 2020, 2021 als 2022 in 507.000 euro voorzien.

Er is over deze aanpassing ongerustheid bij de trambestuurders. Momenteel voorziet de camerabewaking op de trams van De Lijn niet in afdoende capaciteit om twee tramstellen te monitoren. Het beeld van de camera's valt weg als de tram in beweging is (grens op 5 km/u), zodat de chauffeur niet afgeleid is. De trams staan niet lang genoeg stil aan kruispunten om alle beelden te zien te krijgen. Met de geplande doorstromingsprojecten, waarbij trams minder voor rode lichten zullen staan, zal er nog minder kans zijn voor de chauffeur om de beelden te kunnen bekijken.

1. Wat is de stand van zaken in verband met de gekoppelde hermelijntram? Is de aanbesteding voor camerasystemen op de voertuigen van De Lijn inmiddels afgerond of in een laatste fase?
2. Op welke manier zullen de beelden beter ter beschikking worden gesteld van de bestuurders? Zullen de beelden ook te zien zijn als de tram in beweging is, of blijft het systeem behouden, zodat de beelden enkel getoond worden bij stilstand van het voertuig?
3. De trambestuurders stellen zich vragen over verantwoordelijkheid bij problemen op het tweede tramstel. Reizigers kunnen de bestuurder niet fysiek waarschuwen. De huidige gekoppelde PCC-trams zijn klein genoeg om met een beperkt aantal beelden of signalen problemen te kunnen waarnemen; bij de gekoppelde hermelijntram moet daarentegen over een van 60m lengte gemonitord worden. Het gebrek aan interventies bij een melding van problemen op bussen door chauffeurs leidde begin september reeds tot een spontane staking.

Hoe kan en zal tegemoetgekomen worden aan de verzuchtingen van de bestuurders?

ANTWOORD

op vraag nr. 16 van 29 september 2020

van **ORRY VAN DE WAUWER**

1. De aanbesteding bevindt zich in de laatste fase: de demonstratie heeft plaatsgevonden en de beoordeling van de offertes is bijna afgerond.
2. De beelden van één camera worden getoond op een display in de stuurpost. De chauffeur kan een keuze maken van welke camera hij/zij de beelden wil zien. Er worden enkel beelden getoond tijdens stilstand van de tram.

Destijds is geopteerd om de beelden niet aan de chauffeur te tonen tijdens het rijden, omdat prioriteit gegeven wordt aan de verkeersveiligheid en om afleiding van de focus van de chauffeur op het verkeer tijdens het rijden te voorkomen.

Het belang van deze keuze werd beaamd door de preventiedienst.

Alle camera's zijn steeds actief en alle beelden worden opgenomen, zowel in het eerste als het tweede voertuig.

3. Reizigers kunnen steeds de chauffeur waarschuwen door de alarmknop te bedienen. Zowel bij een gekoppeld stel PCC's als Hermelijnen zijn de bedieningsknoppen van de reizigers – dus ook de alarmknoppen van het achterste voertuig – verbonden met het eerste voertuig. Het indrukken ervan zorgt ervoor dat de chauffeur hiervan onmiddellijk een melding krijgt.

Als een chauffeur een incident opmerkt in zijn/haar voertuig, dan wordt de traminterventieploeg opgetrommeld. Deze heeft als opdracht om altijd ter plekke te gaan als er een incident wordt gemeld door de chauffeur. Een tramchauffeur kan een gekoppelde Hermelijn dus veilig besturen wanneer hij/zij volledig zicht krijgt op het tweede gekoppelde tramelement door middel van camerabeelden. Op deze manier kan De Lijn tegemoetkomen aan de verzuchtingen van de (tram)chauffeurs.